

Den naturlige skolesekken

Organisering og status

www.naturesekken.no

Eldri Scheie

Den naturlige skolesekken skal bidra til å utvikle nysgjerrighet og kunnskap om naturen, og medvirke til økt bevissthet om bærekraftig utvikling og økt miljøengasjement hos elever og lærere i grunnopplæringen.

Den naturlige skolesekken skal legge til rette for at elever får økt kunnskap om helse og livsstil, natur- og miljøvern både i et etisk, samfunnsmessig og naturvitenskaplig perspektiv.

Den naturlige skolesekken inviterer til undervisnings- og arbeidsmåter som innebærer at elever og lærere oppsøker miljøer utenfor skolen og bruker disse miljøene regelmessig som læringsarena.

www.naturesekken.no skal være en ressursbank for lærere.

Aktører som bidrar i Den naturlige skolesekken

Den naturlige
skolesekken

Budsjett 2010

- MD: 0,5 mill kr
- DN: 4,5 mill kr
  - Overfører 4,1 mill kr til Naturfagsenteret
- Udir: 3 mill kr
  - Har overført 3 mill kr til Naturfagsenteret
- Naturfagsenteret
  - Har overført midler fra 2009
  - Har gjennomgått budsjettforslag med direktoratene
  - Forvalter midler til organisasjoner/institusjoner

Status 2010 - skoler

Skoleåret 2009/2010

- 78 skoler har deltatt. Rapporterte til Naturfagsenteret i mai 2010
- Flere av pilotskolene har fått oppfølging av ressursgruppa og Naturfagsenteret
- Naturfagsenteret leverte rapport i juni 2010

Skoleåret 2010/2011

- Utlysning av midler i mai 2010. 200 søkere innen fristen 8. juni 2010.
- Naturfagsenteret har tildelt fra 10 000,- til 50 000,- kr til 109 skoler.

Status 2010 - organisasjoner/institusjoner

Den naturlige
skolesekken

2009/2010

- Frivillige organisasjoner og institusjoner fikk støtte på til sammen 1,4 Mkr ut fra søknader.
- Leveringsfrist og rapportering 1. mars 2010.

2010/2011

- Utlysning av ny midler til referansegruppa i juni 2010. 9 søkere innen fristen 1. sept. 2010. Totalt er det søkt om nær 2,9 Mkr.
- Naturfagsenteret har totalt 1 Mkr å tildele til referansegruppa.

Føringer

- Prinsipper for opplæringen og Læreplaner for fag med relevante kompetansemål i de valgte fagene tas i bruk gjennom læringsmål for elevene
- Perspektiv: Bærekraftig utvikling
- Forskerspiren som gjennomgående arbeidsmåte
- Grunnleggende ferdigheter (Lese, skrive, regne, muntlig, digital)
- Vurdering
  - Egenvurdering, underveisvurdering, sluttvurdering
- Faglige bredde (Naturfag, samfunnsfag, kroppsøving, mat og helse, norsk, matematikk....)

Naturfagsenteret har disse oppgavene:

Den naturlige
skolesekken

- Utvikle og vedlikeholde nettstedet www.naturesekken.no
- Sørge for støtteapparat for skoler som ønsker å bruke DNS
- Koordinere samarbeidet i ressursgruppa
- Koordinere og legge til rette for bruk av de ressursene som referansegruppa utgjør

Referansegruppe

- Referansegruppen representerer både utdanningssektoren og miljøvernsektoren
- Referansegruppa driftes av Naturfagsenteret og Direktoratet for naturforvaltning.

Medlemmer i referansegruppa

- Norges naturvernforbund
- Friluftrådenes landsforbund
- Norsk leirskoleforening
- Hamar naturskole
- Den norske turistforening
- Norges jeger- og Fiskeforbund
- Miljøagentene
- Nordland Nasjonalparksenter
- Samarbeidsrådet for biologisk mangfold (SABIMA)
- Utdanningsforbundet
- Høgskolen i Bodø (pilotfylke)
- Lutvann skole (pilotskole)

Hva kan organisasjoner / institusjoner søke om midler til

Den naturlige
skolesekken

- Skole - organisasjon samarbeid med bruk av utarbeidet materiell/ videreutvikle materiell
  - For å eksemplifisere "godt" samarbeid med enkeltskoler
  - For å eksemplifisere "godt" samarbeid med en gruppe av skoler
- Prøve ut kursopplegg i samarbeid med skoler
- Videreføring av samarbeid som allerede er etablert
- Utvikle nye kurs eller undervisningsopplegg for å styrke virksomheten innen DNS
- Tiltak som bidrar til å koordinere tilb
- Veilede skoler i regelverk knyttet til bruk av uteområder, d fra flere organisasjoner/ institusjoner slik at målene for DNS blir realisert.

Organisasjoner som har fått støtte fra Den naturlige skolesekken i 2009/2010

Den naturlige
skolesekken

Organisasjon/Institusjon	Tildelt, kr
Norges Naturvernforbund	300 000,-
Friluftsrådernes Landsforbund	300 000,-
Nordland nasjonalparksenter	132 000,- + 35 000,-
Den Norske Turistforening	300 000,-
Norges Jeger- og Fiskerforbund	60 000,-
Norsk Ornitologisk Forening	78 000,-
Norsk Botanisk Forening	90 000,-
Norsk Biologforening	40 000,-
Norsk Leirskoleforening	65 000,-

Eksempler på undervisningsopplegg ute på natursekken.no

Den naturlige
skolesekken

- [Forskerspiren ser på hummeren](#)
- [Bærekraftig bjørkebruk](#)
- [Arter i skolens nærmiljø](#)
- [Forskerspirer studerer fugler](#)

Videre arbeid i forhold til organisasjonene

Den naturlige
skolesekken

DN:

- Tilbud ut fra skolenes ønsker og behov
- Bidra med det organisasjonene er gode på
- Må være enkelt for lærere å finne nødvendig info
  - På naturesekken.no
  - På egne nettsider
  - Kontaktinfo for lokallag/region lett tilgjengelig
  - Konkret info om tilbud i skoletida
- Følge opp det som har blitt utviklet eller samlet

Videre arbeid i forhold til organisasjonene

Den naturlige
skolesekken

Udir

- Skolen/lærere har ansvaret for opplæringen. Det er skolens behov for bistand fra organisasjonene som må danne utgangspunktet:
  - Organisasjonene må vise hva de er gode på og hva de kan bidra med
  - Legge ut oversikt på naturesekken.no

Videre arbeid i forhold til organisasjonene

Naturfagsenteret

- Midler til organisasjoner for å etablere skole-organisasjon samarbeid?
  - For å eksemplifisere ”godt” samarbeid med enkeltskoler?
  - For å eksemplifisere ”godt” samarbeid med en gruppe av skoler?
- Følge for eksempel 10 enkeltskoler som får råd og veiledning til hvilke organisasjoner de kan etablere samarbeid med?
- Invitere organisasjonene på regionale samlinger
- Ny organisering på naturesekken.no

Videre arbeid i forhold til organisasjonene

Den naturlige
skolesekken

Men...skolene har mange ulike samarbeidspartnere:

- Frivillige organisasjoner
- Nasjonalparksentre
- Universitet og Høgskoler
- Vitensentre
- Museer
- Kommune
- Fylke
- Bedrifter, statlige og private
- etc

Potensiale i *Den naturlige skolesekken*

Den naturlige
skolesekken

- Legger til rette for kompetanseutvikling i den enkelte skole (skoleutvikling)
- Bidrar til å implementere viktige sider ved Kunnskapsløftet
- Bidrar til å planlegge og gjennomføre undervisning for bærekraftig utvikling
- Kan bidra til å realisere sider ved realfagssatsingen i skolen
- Gir elevene en mer praktisk tilrettelagt undervisning og gir rom for større variasjon i metodevalg

Potensiale i *Den naturlige skolesekken*

Den naturlige
skolesekken

- **Kompetanseutvikling i skolen**
  - Tid til lokalt læreplanarbeid og til å fordype seg i prosjekter som tar for seg faglige og fagdidaktiske utfordringer i skolehverdagen. Flerfaglige prosjekter.
  - Gir rom for elevaktivitet i valget av oppgaver, problemstillinger, løsningsforslag og presentasjon. Det skapes rike læringsarenaer og legger til rette for at elevenes læringsarbeid kan bli til nytte for samfunnet.
  - Innenfor bærekraftig utvikling på det rent faglige med et flerfaglig perspektiv som bygger gode faglige kunnskaper
  - Innenfor Forskerspiren, Uteskolepedagogikk og Bestemming av dyr og planter

Potensiale i *Den naturlige skolesekken*

Den naturlige
skolesekken

- **Implementere viktig sider ved Kunnskapsløftet**
  - DNS er forankret i Kunnskapsløftet ved bruken av kompetansemål og nedbrytning til læringsmål, bruk av grunnleggende ferdigheter i undervisningsoppleggene og utforskende arbeidsmåter ved at metoder fra Forskerspiren skal brukes i alle fag.
  - God strategi for å konkretisere viktige sider ved de enkelte fagene og ved Kunnskapsløftet mer generelt
  - Mange skoler ønsker tid, fagdidaktisk støtte og erfaringer på disse områdene

Potensiale i *Den naturlige skolesekken*

Den naturlige
skolesekken

- **Satsing på realfag**
  - Opplæringen innenfor bærekraftig utvikling er basert på realfaglig kunnskap og setter kunnskapen inn i meningsfylte sammenhenger. DNS gir muligheter for å gjøre sentrale realfag mer praktisk orienterte og til å gi større muligheter for variasjon i metode
  - Samle opplysninger, plassere data og informasjon i et skjema, og forstå hva opplysningene betyr er en uvurderlig kunnskap i både kjemi, fysikk og biologi. DNS styrker elevenes kompetanse til å trekke logiske slutninger fra naturfaglige data til hverdagssituasjoner eller et samfunnsspørsmål

Potensiale i *Den naturlige skolesekken*

Den naturlige
skolesekken

- **Undervisning for bærekraftig utvikling**
  - For å synliggjøre den viktige rollen utdanning spiller, er tiåret 2005-2014 definert som *FNs tiår for utdanning for bærekraftig utvikling*.
  - Undervisning for bærekraftig utvikling er indirekte ivaretatt som et perspektiv i mange av læreplanene for fag
  - Undervisningsoppleggene i DNS blir en påminnelse om det bærekraftige perspektivet
  - Flerfaglige opplegg vil styrke arbeidet for bærekraftig utvikling
  - Opplæringens mål om "Det miljøbevisste menneske" må realiseres lokalt ved å gjøre elevene i stand til å treffe miljøbevisste valg.